

74
74
نۆرك يوردى ④

ناشرى : نۆرك يوردى

مديرى : آق چورە اوغلى يوسف

يىل ۱۳۳۱ ۶ ۲۱ مائىس ۱۳۳۱ يىل ۴ جلد ۸ ۸۴

تورک یوردی

تورک لک فائده سنه جالیشیر

اون بش کونده بر چیقار

۲۱ مایس ۱۳۳۱

بیل ۴ - جلد ۸ - صافی ۶

ادبیات

حرب خاطره لری

آناطولی سیمالزنده

کونشلی، بویوک مستطیل بر اوطة ایدی . ایچری کیرنجیه اولاک بویوک قاریوله ده مور ایپکلی یورغانی دیزلرینه چکمش ، بر یغین فیستولی یصدیغه مهابتلی اولمغه چالیشان بر قورومله دایانمش، سیاه صقالتک اوجی بیله سیاه کوز- لرینک آلدیغی عظمته اشترا که چالیشان عارف اونباشی بی کوروردیم. بو وضعیت، بواک یوکسکک وسوسلی یاتاق اونک روحنک سیماسنی بکا همان چیزدی . او اوتنه کی خسته آرقداشلیله برابر کلدیکی ایلک کون ، سویملی کنج بر اونباشی اونی آرقاسنه یوکلنرک بوخسته اوطة سنه کتیردیکی آن، یرده اوستلری دکیشن، آللری آیاقلری ییقانان بو حاکی کومه آراسندن باشنی قالدیرمش اک یوکسکک وسوسلی ایبتاغی انتخاب ایتمش ، وایلک سوزی بزه اونباشی اولدیغنی سویلکک اولمشدی . صوکره هپ روحی اینجتمیان بر چوجق ویاخود سوسلی قوش روحینک صریان ساده کیسی ایله هپسندن بارزه هپسندن کورونور ودقت ایدیلیر بروضعیتده قالمق ایستردی . باشقه ییتاقلرله براز مشغول اولدیغم وقت اوکا آرقم دونوک بیله اولسه ییتاقده دوغورلدیغنی، یوزینک عزت نفسی قیرلش بر بویوک آدم وضعیتی آلدیغنی حس ایتدیرمه یه واکر باشقه ییتاقلرده داهاده فضله قالیر- سهم بو مهابتلی کورونیشک بر چوجق خیرچنلنی وقیرغنلنی ایله وقار آراسنده مجادله ایدن بر تتره کلکله سسنی همان ایشیدردم :

— آناجیم، بزه نه وقت صره کله جک؟

اگر اوتنه کی خسته لرد قتمیزی و وقتتمیزی اونک شکایتیه اهمیت و برمه جک قدر اشغال ایدیورسه او تیتیز اولور، آرقداشلرینک آجیلرینی استخفاف ایدر، امال ایدلمش مهم بر آدمک حقی انکسارینی طاقینیردی. اوکله وقتی بمکله رینی کتورورکن ایلک کیرن تپسینک اوکا اولمسی دنیاده الکطیبی بر شیمش کی حاضر لایشی، اوطیه چیچک کتیر برکن یانی باشنده کی قونسلک و ازوسنی همان الیه بر حاضر لایشی واردی که هپ بونلر عارف اونباشیلقدی. اکر اونک مکتوبنی یازیور و یاخود اونک یا تاغینک یاننده کی صندالیه ده اونکله قونیشیورسم دنیاتک همان مغرور و بویوک بر آدمک لطفکار و تنزلاً اطرافنده کیلری سون، اونلره مشغول اولان طورینی آلیردی. او، باشنک ضعیف بر صاللا یینه قارشینده کی یا تاغده کی عمره و یاخود اودانک، او بر اوجنده کی محمد کوجک بر آلا ییله کندینک اونلردن یوکسک بر سویه ده اولدینگی آکلاتیردی. اونک مملکتده کی [انقره لی ایدی] چیفت و چوبوغندن باشقه برده رژی قولجیلنی واردی که اوکا اوتنه کیلرک تواضی و ساده کیسی آلتنده طانیماق قابل اولمایان فطری اقدیلکلی یاننده بر آرز صنی و نمایشکار بر افندیلک خصلتی علاوه ایتمشدی. سوکرا اونک چیچکلره، کوزل تمیز شیلره، رفاقه، راحتله قارشنی اوتنه کیلردن فضله بر تمایلی و حساسیتی واردی. اونلر بو شیلره ییانبی بر شیمش کی یواش یواش آلیشیرکن، او بونلری ماتنسک الک طیبی بر احتیاجی ایش کی قبول ایتمشدی. یوزینک صاری دریمی اوزرنده کی عصی چیزکیلر، کوزلرینک سیاه دریندکلرنده کی کلوب کیدن لمعلر بکا او حسی و برردی که عارف اونباشی آرقداشلرندن زیاده مدینه تماس ایتمکسزین، مدینتک مضر فقط جاذب نظر. هراتنه شهرینک مساعده ایتدیکی قدر سورونمش اولاجق. قولجیلق آیلغنی آدیننی وقت مطلق قهوه ده اسقامیل اویشامش و بلیکده آراده اسپرتونک نشسته ده بیگانه قالمش در. المزدن کچن اوتوز آناطولی خسته آراسته شهر ایزلری آناطولی فطرتنه قارشیمش اولان بو سیما نی ایجه اشغال ایدر و بر جوق زمان صحیحی بر آنا شفقتنک سوه دک تبسم ایدن دقیقه لرینی یاشاتیردی. پانجهان

یابارکن اک چوق بزه زحمت ویرنده او ایدی . اوتکی آرقداشلرینک آجی قارشیسنده کی فطری متانت، حتی لاقیدیلرینه اشتراک ایتزدی . اونک حساس وبلکده برآزچوروک جمله عصیه سنده آجی، مدھش برتأثیر یابار و بر چوجق کبی یاراسی صاریلیرکن حایقیرر، تیتیزله نیردی . یاراسی صارلدقن صوکرآ بزدن بر چوجق کبی تیتیزلکندن دولایی عفو دیلر ، ایرتسی کونی حایقیرمیسا جغنی وعد ایدردی . فقط صاراران، ترلر آقان یوزینک ، دوداقلرینک تیتزیشی بکا اونک آلتنه قولونیا سورمک ، آووجلرینی قولونیا ایله اوومق لزومی حس ایتدیرردی .

یاناغنک قارشیسنده کی عمر بوتون بوتون باشقه بر تیپ ایدی . او طبیعتک تا کوکسند طبعیتک فیضی، کوزللکفی، قدرتی، اونک بر پارچه سی ایمش کبی دویمش بر چوباندی . یشیل داغلر، مسک قوقولی اوتلر، براق درملر، هله بیاض پانوق کبی داوارلر اونک قلبنک اک حاکم خیالی و سوکیسی ایدی . او باشقه برشی قونشمازدی . عارف اونباشی داوار، قوزی، دره، ایرماق سوزینه بورخی استخفافله قالدیروب صوصدوردینی زمانلر اوصلو بر چوجق انقیادیله باشی ا کردی . فقط اوزاقلره دالان پارلاق حیتلی کوزلرندن، اوزاق خولیلی تبسمندن آکلاردم که او هپ سوکیلی قوزولرینی دوشنیور .

عمرک حیتلی، فقط، پنبه و خلوق یوزنده، سیاه کیربیکلی یشیل کوزلرند، هیچ حدت ایتمه یین اوصلو وحلیم تبسمنده داوارلرینی قونوشمق ایچین بر ملک صبریله عارف اونباشنک کونشلی دقیقه لرینی بکله یشنده پک سوکیلی برساده کی واردی . اورتالنی مساعد کوردیکی دقیقه کولن بر سسله :

— عارف اونباشی، بش پارالق موم آلده دردینه یان! صانکه دوشونه جک داوارلرکی وار؟ دیه باشلاردی . بو حیاتی دولدیران منفرد موضوعه هر وقت بو عینی مقدمه ایله کیریشیردی . صوکرآ اونک بک آجیان یاراسنه باقیلیرکن ، هر نه صورته اولورسه اولسون خاطر لانیرکن، خدمت ایدیلیرکن ینه بر چوجق قلبنک یموشاقلنی ایله نیضلی برمنت وشکرانی واردی .

اونک قارشیسنده باشقه بر عمر داهواردی . او عثمانلی تورک عرقک تدقیق

اولئوررکن - الیم اولدینی قدر دفته دکر بر نمونه سو، ایدی. اوتورکارک الک شاتلی،
 الک کوزل والک حاکم اولدقلری زمانک بر ماسکه سی کبی ایدی. خطلری قصور سز،
 ضعیف، کیکلی بر یوزی واردی. دارجه آلتی آلتند حاکم، کوزل قویو
 یشیل کوزلری سیما-نی هیچ یموشا تمان کور سیاه کیریکلر آراسنده تمرکز
 قابلیتی محافظه ایدردی؛ کوچک عادتاظریف بورنی آلتند اوزون قرال بیقلرینک
 اورتدیکی منتظم آغزی، تمیز، کوزل و بیاض دیشلری واردی. اوزون برصته نک
 یشیل متراق بر صاریقله خراب ایتدیکی رنگی بیله بوسپانک کوزل لکنی بوزام.
 مشدی. سوکرا بو کوچک، اصیل باش اوزون، ای یاییلی انجه، جویک
 بر وجود اوستند بر عرب آتنک باشی طاشیشی قدر نجابتله طاشیدردی. فقط
 همردده اشته ساده جه بو ظواهر قالمشدی. او آلتی سنه یمند عسکرلک ایتش
 واوراده هپ عربلرله قونوشمق مجبوریتدن عربجه اوکرمکسزین تورکجه سی
 اونوتمشدی. بک آزلقردی سویلر و هیچ بر وقت تمام برجه سوله مزدی.
 تورکجه نی اجنبی بر آدمه آکلاداجقمش کبی قونوشیردی. اونه کیر احوال
 همومیه، غزته یه، لقردی یه هر شیشه چابوق علاقه دار اولور اویانیرلر، دیکلرلر
 قونوشورلرکن اونک یوزی بر ماسکه کبی ایدی. آلتی سنه یمند عسکرلکدن
 سوکرا مملکتنه دونمش، همان اولندرمش، اوج آی یتمندن محاربه اولمش
 کیت دیمش، کیت مشدی..... اونک باجاغنی قانفرن تهدید ایدوب ده نجرید ایتدی کمز
 وقت اونی براز داها یقیندن طانیدم. باجاغندن پارچه پارچه ائلرکیلدیکی،
 یارالری یاندینی، تمیزلندیکی زمان کوستردیکی متانت هم دوقتورده هم بنده اوکا
 قارشى صمیمی بر حرمت اویاندردی.....

بو بویوک آجیلرینک برنده غیر اختیاری یاننده دیزچوکش برالمه دوقتوره
 پاموق اوزادیرکن اوتنه کی المله دامارلری فیلامش سیاه الی یا قلامشدم. او
 یشیل کوزلرینی متندن زیاده تجسسه بکزر بر حسله آجش ایدی؛ فقط اوکوندن
 سوکرا یاراسی تمیزلیرکن الک طیبی برشی ایتش کبی او عینی ال عینی وضیله
 اوزاتیر، المی طوتاردی.

خسته خانه ده الک کوچ کون اونک نجریده قارشى عصیان ایتدیکی دقیقه

اولدی. بنی یوقاری جاغرتدی، یتاقده دوغر اولدی، اسکی بویوک شیلرک بر
ماسکسی اولان زواللی کنج کوزل یوز انسانی شایرتان بر آمریت و قطعیتله بکا:
— بن آشاغی اینه جین! دیدی. کندی ایلکی ایچین، باجاغنک قورتلما
ایچین اونی اوراده طوتدیغمزی سویلک، منطقنه، محاکمه سنه مراجعت ایتک
هیسی بوشدی. اونده قطعی بر فکر واردی: یالکیز، آیری اوطه ده آرتق
دورمه جقدی. بونی حس ایتدی کمدن اونی اوراده آلی قویمق ایچین ذهنتک
استقامتی دکیشدیرمک لازم کله جکفی آکلادم. او زمان کویخی، تارلاسی،
قونوشمق، مکتوبی یازمق هان برالهام اولدی. و آیاغی تماماً قورتارنجیه قدر
و قتمک بر چوغنی اوکا ویرمکه، قونوشمغه مجبور اولدم. ایکی ده برده اون
آلت اوست ایدن صتمه سی و قانغرن تهلکه سی آتلاتجه آشاغی ایندیردک.
آرقداشلرینک «صفا کلدک عمرا» ترانه سنه وقارله مقابله ایتدی. فقط صباحلری
اوطه په کیرنجیه زحمتلریمه مکافات ایدن برشی اولدی. عمرک مظلوم، بی مقصد
یوزی بنی کورونجه قراکلی بر کوندن چیقان فراری و قیسه بر کونش
حرارتیله بوتون دیشلرینی کویوردی.

عمر قلبی اک جوق یوران برسیما کی خاطرمدده قالدی، او بکا قراکلی
مکتبلرده دایاق وازبرجیلک آلتنده ذکاسنی غائب ایدن بعض چوجقلریمزک
منظره سنک بکا ویردیکی عصیان وحدتی ویرردی.

بونلردن باشقه بالقان محاربه سنک طالعزلکننده کی فجیعه بی تماماً حس ایدن
یک مدنی طورلی بر اونباشیمز دها واردی. او ایلاک کلدکلری آقشام بکا
چکرکه طابورینک ناسل محاربه نیک ایلاک آتشنه طویسز اوله رق آتیلدیغنی او
قدر جانلی کلمه لرله آکلانمشدی که او منظره بی ذهنمده بر تابلو حائنده محافظه
ایده جک صورتده تثبیت ایتمشدی: «طابوریمزک بایراقدار یچام آغاچی کی بر
یگیتدی، آتیشک آلتنده بایراغنی قوجاقلادی، اونمزده دوریلدی».

صوکر ا صاری یناقلرینه آقان یاشر!

بالقان محاربه سنده همان یوزده طقسائی شهید ویرن روسه وچکرکه طابورینک
بایراغی قوللری آراسنده اولن کنج سنجاقدار ی بنم قلبمده هیچ اولمه ین برسیما
اوله رق قالدی.

داها نقدر اوچیچی اولدینی قدر جانلی آناطولی سبالری واردی . جداً
انسانده برحس حرمت اویاندران ، کوچک خدمتترینی قطعاً بزم کوردیرمه یین
سسسز، ذکی برطر بزونی واردی . اوتکیلر ایلاک کلمه لرله اونباشی اولدقلرینی
سویلدکلری حالده او اونباشیلغنی بزدن صاقلامشدی . حالوکه او محاربه نك اك
شرفلی زماننده ، دشمنی چتالجه ده دوردوقلری زمانك محاربه سنده دوکوشمشدی .
محاربه یه دائر قونوشیلورکن هپسنگ یوزینه اندیشه لی برسکونت کلیردی . آزیحق
قباحتلی ، آزیحق نه دن قباحتلی اولدقلرینی آکلایان مههم بر اذا ایله هپسی
یوزیمی اویله تدقیق ایدرلردی که بعضاً اونلره قارشى حس ایتدیکم سرزنش
دوداقلرمده قورور، اونلری متملى ایتك احتیاجنی حس ایدردم .

بر آیدن زیاده اك یقین وبشری بر صورتده یانلرنده قالدیم ، اك آجی
وضعیف دقیقه لرینی کوردیم . فقط حیرت ایتدیکم وسودیکم بر خصوصیتلری
واردی که بکا آناطولی بی حقیقی صورتده سودیردی . هپسی اقدی ایدی .
فقیر، ذکی، آبدال، خسته ، ای هر دقیقه و آنلرنده ، کندیلرینك فرقه وارمادینی
اك اینجه قادینی رنجیده ایدمه یه حك ساده وطیبی بر افندیلکلری واردی .
بو بزم استانبوله کان خدمتکار واصناف صورتیه طانیدیفمز آناطولی لیلردن
يك باشقه بر شیدی . انسانی سون، اییلکه ، انسانلغه ، فدا کارلغه چاقق قوشان
برقلبلری واردی . صوکر ا اونلری اداره ایتك ، اونلره حیاتی سودیرمك ایچون ،
چالیشدیرمق ایچون اك آز بر محبت وتقید او قدر کافی ایدی که !

اییشدکلری زمان او طه ده بر ماصه یه سفره لرینی حاضرلاردق . اوراده
بیاض اورتو اوزرنده طباق وچتال ایله یمك یمك يك خوشلرینه کیدردی .
اوکله وقتی بربرلرینه سسله نیرلر :

— هایدی لوقانطه یه ، دیرلردی . صوکر بن اوراده ایسم چتالنی مهارتله
قوللانلر معنیدار برغرورله کوزلریمه باقارلردی . یواش یواش اونلرك باشنده
اونلره آنالق ایتك ، اونلره قونشمق ، اونلره باقغه او قدر آلمشدم که
هپسنگ بردن کیده جکی کوندن اول خسته اولوب وداع المنی دویمادیغمه ممنون
اولدم . يك چوق زمان نروده اولدقلرینی ، نه یابدقلرینی ، نه دوشندکلرینی ذهننده

آرادم . بر ایکیسی اوزون فاسله لرله مکتوبلر یازدقدن سوکرا هپسینی تماماً غائب ایتمش فقط اونو تمامشدم .

کچلرده بریسنگ بو محاربه دن اول کلوب بنی « خالده خواجه خاتم » دیه سوراق سوراق آرادینغی ایشتم . شیمدی بو الکشایان دقت آناطولی چوجغنگ محاربه دن سوکرا بنی کلوب کورمه سنی بکلیورم .

فضل پاشا ، مایس ۱۰

ضالده اریب

داهی شاعریمز عبدالحق حامد بک انتدی ، اکمال ایتمک اوزره بولندقلری سوک مهم اثرلرندن بر پارچه سنی فوق العاده نسخه مزه لطفاً اهدا بویوردیلر . کمال شکرانله بر وجه زیر تزیین ستون ایلوروز .

.*.*

فانی دیور جهانیه بو فانی جهانیان ،
سن بیل که بک متین ومهمدر اوآشیان .
نا اهل ایچون اولورسه ده بی فیض وبی وفا ،
هم دار معرفتدر او ، هم کلشن صفا .
فانی دیسه که ده بز هله ابنای آدمه ،
فکریمجه ایتملی معنای آدمه :
کسب ایلکده رابطه رب علیم ایله ،
انسان او عالم وفضل ایله ، ذوق سلیم ایله ،
منظومه فناده نه معجز بدیمه در !
بر عمر معنوی نه مبارک ودیمه در ،